

Udskriftsdato: 24. december 2025

KEN nr 10928 af 10/11/2008 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse C-31-08 om hjemmehjælp - rengøring - indkøb - ledsageordning - hjælp fra ægtefælle - uændrede forhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500095-08

Ankestyrelsens principafgørelse C-31-08 om hjemmehjælp - rengøring - indkøb - ledsageordning - hjælp fra ægtefælle - uændrede forhold

Resume:

Der kunne ikke gives afslag på hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet med henvisning til, at ansøger kunne bruge timer fra bevilliget ledsagerordning hertil. En ledsagerordning indeholdt udelukkende ledsagelse til aktiviteter, som brugeren selv bestemte indholdet i.

I den konkrete sag fik ansøger dog ikke bevilliget hjælp eller støtte til rengøring og indkøb. Ansøger havde en ægtefælle, som kunne varetage opgaverne med rengøring og indkøb, og ansøger kunne selv klare visse praktiske opgaver i hjemmet og al personlig pleje.

Det forhold, at ansøger tidligere var bevilliget hjælp til rengøring og indkøb kunne ikke i sig selv begrunde, at hun fortsat var berettiget til denne støtte, heller ikke selv om der var uændrede forhold. Efter en samlet konkret vurdering af ansøgers forhold kunne der ske ændring, når det ville være i strid med praksis at lade ansøger fortsætte med støtten. *)

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 83, stk. 1

Bekendtgørelser:

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1390 af 12. december 2006 om betingelser for ledsageordningen - § 4

Note:

Note *) Se tillige C-62-01 og C-21-08

Sagsfremstilling:

En blind kvinde var bevilliget ledsagerordning, blandt andet til indkøb. Kvinden ansøgte om ledsagerordning blandt andet til indkøb af tøj. Kvinden havde i mange år fået bevilliget praktisk hjælp til rengøring og hjælp til indkøb.

Ved revisiteringsbesøg oplyste kvinden, at hendes ægtefælle var forholdsvis rask og rørig. Ægtefællen havde selvstændigt firma med kontor i hjemmet. Han kom hjem ved 17 – 18 tiden og havde ofte kontorarbejde til kl. ca. 21. Kvinden oplyste, at hun selv klarede al personlig pleje. Ved det forudgående revisiteringsbesøg blev det oplyst, at kvinden stadig lavede meget husligt arbejde.

Kommunen traf afgørelse om, at kvinden ikke havde ret til hjælp til rengøring og indkøbsordning. Det havde haft betydning for afgørelsen, at kvindens ægtefælle på grund af sine helbredsmæssige forhold kunne gøre hjemmet rent. Der var kun ret til hjælp til rengøring, hvis der i ens husstand ikke var nogle, som af helbredsmæssige årsager magtede opgaven. Kvinden havde været tildelt indkøbsordningen og var tildelt ledsagerordningen, som hun fremover skulle benytte til hjælp til indkøb, da hun ikke havde ret til dobbelt hjælp til indkøb.

Det sociale nævn vurderede, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte kommunens skønsmæssige afgørelse om, at kvinden ikke var berettiget til hjemmehjælp til rengøring og indkøb efter servicelovens

§ 83. Nævnet lagde vægt på, at kvinden havde en rask ægtefælle, og at han ikke ydede hjælp til den personlige pleje.

Nævnet lagde til grund, at kommunen ved afgørelsen om praktisk hjælp i hjemmet var berettiget til at tage hensyn til, i hvilket omfang kvindens ægtefælle var i stand til at varetage opgaver i hjemmet, jf. kommunens generelle serviceniveau, hvorefter der ikke blev ydet hjemmehjælp, hvor der var en rask voksen i husstanden, hvilket udgangspunkt kun blev fraveget i tilfælde, hvor den raske ægtefælle ydede omfattende hjælp til personlig pleje.

Nævnet lagde vægt på formålsbestemmelsen i servicelovens § 1, stk. 3, hvorefter hjælpen efter loven bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Nævnet henviste desuden til punkt 118 i Socialministeriets vejledning om personlig og praktisk hjælp, hvorefter kommunen ved vurderingen af det konkrete behov for personlig og praktisk hjælp skal bedømme ansøgers samlede situation, og at der blandt andet skal tages hensyn til ansøgers samlede netværk, idet det forudsættes, at eventuelle øvrige medlemmer af husstanden deltager i opgaveudførelsen i hjemmet.

I klagen til Ankestyrelsen blev det bemærket, at kvinden havde været bevilliget personlig hjælp til indkøb og praktisk hjælp til rengøring i hjemmet, siden hun blev syg. Det var vanskeligt at se begrundelsen for at fratage al hjælp til rengøring efter revisiteringen, når kvindens situation grundlæggende var den samme, som den havde været igennem 20 år. Det fandtes ligeledes uacceptabelt, at kommunen med afgørelsen om, at kvinden fremover kunne udnytte sin ledsagerordning fortrinsvis til indkøb fratog hende ret til selv at vælge, hvilke aktiviteter, hun ville anvende sin ledsagerordning til, som det fremgik af § 4 i bekendtgørelse nr. 625 af 15. juni 2006 samt punkt 19 i vejledning nr. 5 til serviceloven.

Det blev desuden bemærket, at kvinden var meget psykisk skrøbelig grundet hendes lidelse, og at lidelsen udover blindheden og den psykiske påvirkning ligeledes påvirkede andre centre i hjernen, så hun rent faktisk ikke kunne foretage sig nogen former for arbejde med ting i gulvhøjde, eller som krævede, at hun bukkede sig. Kvinden magtede heller ikke ret mange aktiviteter uden for hjemmet. Det var ikke korrekt, at hendes ægtefælle var rask. Kvindens ægtefælle led af svær astma og psoriasis. Aktuelt havde ægtefællen fået diagnosen diabetes type 2 i svær grad.

Nævnet bemærkede til Ankestyrelsen, at bevilliget ledsagerordning ikke var indgået i vurderingen ved afgørelsen.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, hvilken betydning det havde for muligheden for at få hjælp til indkøb efter servicelovens regel om praktisk bistand i hjemmet, at der var bevilliget ledsagerordning.

Afgørelse:

Ankestyrelsen vurderede, at kvinden ikke havde ret til hjælp og støtte til rengøring og indkøb.

Ankestyrelsen vurderede, at en ansøgning om hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet ikke kunne afslås med henvisning til, at ansøger kunne bruge timer fra bevilliget ledsagerordning hertil.

Årsagen var, at en ledsagerordning udelukkende indeholdt ledsagelse til aktiviteter, som brugeren selv bestemte indholdet i.

Ankestyrelsen henviste til bekendtgørelsen om betingelser for ledsageordningen efter serviceloven.

Ankestyrelsen vurderede desuden, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse om, at kvinden ikke opfyldte betingelserne for at få hjælp eller støtte til rengøring og indkøb. Ankestyrelsen bemærkede, at nævnet ved afgørelsen ikke, som kommunen, havde inddraget kvindens ledsagerordning.

Årsagen var, at kvinden havde en ægtefælle, som kunne varetage opgaverne med rengøring og indkøb.

Årsagen var desuden, at kvinden selv kunne klare visse praktiske opgaver i hjemmet og al personlig pleje.

Ankestyrelsen henviste til, at det var oplyst, at kvindens ægtefælle var forholdsvis rask og rørig, og at han var i arbejde. Det var oplyst, at hun selv klarede al personlig pleje. Ved et revisiteringsbesøg havde kvinden oplyst, at hun stadig lavede meget husligt arbejde.

Ankestyrelsen henviste desuden til, at kvinden efter oplysningerne i klagen selv kunne klare opgaver i hjemmet så længe, der ikke var tale om arbejde i gulvhøjde eller beskæftigelse, der krævede, at hun skulle bukke sig ned.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at hjælp efter serviceloven byggede på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på Principafgørelse C-62-01. Ved denne principafgørelse afgjorde Ankestyrelsen, at kommunen ved afgørelsen om praktisk hjælp i hjemmet var berettiget til at tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgers ægtefælle var i stand til at varetage opgaver i hjemmet. I den konkrete sag i Principafgørelsen klarede ansøger selv den personlige pleje bortset fra et ugentligt bad, hvor hun fik hjælp af ægtefællen. Ansøger var ikke berettiget til praktisk hjælp til rengøring.

Ankestyrelsen bemærkede, at det forhold, at kvinden tidligere var bevilliget hjælp til rengøring og indkøb ikke i sig selv kunne begrunde, at hun fortsat var berettiget til denne støtte, heller ikke selv om der var uændrede forhold. Efter en samlet konkret vurdering af kvindens forhold kunne der ske ændring, når det ville være i strid med praksis at lade kvinden fortsætte med støtten.

Ankestyrelsen bemærkede til det i klagen anførte om kvindens og hendes ægtefælles helbredsmæssige forhold, at hvis kvindens ægtefælles funktionsevne var nedsat, eller hun var dårligere fungerende end forudsat ved afgørelsen, kunne kvinden kontakte kommunen for en ny vurdering.

Ankestyrelsen stadfæstede således det sociale nævns afgørelse.